

# DOBROGEA JUNĂ

POLITICĂ - ECONOMICA - CULTURALĂ -

Director-Proprietar  
CONST. N. SARRY

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Abonamentul cu supliment cultural un an 800 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000  
TELEFON No. 13.43 —

Redacția și Administrația  
CONSTANȚA, str. Scarlat Vănoas 27

## Biologia științifică și aplicată în Uniunea Republicilor Sovietice

de Dr. N. TEODOREANU

Știința nu are patrie, a spus genialul PASTEUR. Une nu își însușește cunoștințele și adevărurile științifice ale timpului, rămâne un om înalțat și primitiv. Voi căuta ca, în trăsături generale, să arunc o privire rezumativă asupra cercetărilor și progreselor frapante realizate de oamenii de știință și în special de biologii după răsturnarea regimului țarist și instaurarea regimului proletar.

Știința biologică rusească era foarte greu accesibilă în mai multe puncte de vedere: 1) lipsa unor relații diplomatice normale între România și Rusia și 2) neînțelegeri de limbă rusești. Științele biologice și mai ales științele aplicate ca zootehnia, agrotehnia, etc., au făcut progrese uimitoare în Rusia Sovietică.

Cauzele ar fi următoarele: S'a creat o ambianță prietnică și cercetătorilor și cercetărilor.

În Rusia prin desființarea burgheziei și îngrădirea gusturilor burheze: de a trăi în lux, de a dispune de mașină și de a trăi pe picior larg, prin eliminarea veniturilor și prin oprirea de a face parte în diferite comisii și comitete de administrație, asigurarea unui trai rațional și igienic compatibil cu viața de cercetător a dat roade. Numărul savanților s'a mărit considerabil și rezultatele studiilor au început să pătrundă în știința mondială și să fie apreciate la justa lor valoare.

Statul Sovietic pune la dispoziția oamenilor de laborator sumele și materialele necesare pentru efectuarea lucrărilor științifice.

Dacă bugetul laboratorului era cheltuit (la Soviete fiecare om trebuie să fie instruit) se prevedeau alte

sume suplimentare. Când nu se cheltuia bugetul întreg, exista bănuiala că nu se creștea suficient și că deci se sabotează acțiunea statului.

Un colonel din armata aliată Rusă, care de curând a vizitat muzeul dela Oleria Statului și a văzut activitatea științifică desfășurată, a afirmat că în Rusia Sovietică, cercetătorii sunt la mare preț după concepția Mareșalului Stalin.

Știința Sovietică și în general cea genetică se bucură de o mare vază și adânc respect în lumea întreagă. Este suficient să amintesc că congresul de genetică internațional din anul 1939 din Anglia, dela Cambridge, era prezidat de savantul rus Vavilof, faimos prin colecția cea mai vastă de sorturi de grâu (16.000) din lume. Un mendelist convins și înfocat. Din cauza războiului, congresul nu a mai avut amploarea normală.

Rusia Sovietică, prin domeniile întinse pe care le are (Colhozuri Sovkhozuri) și care trec de 10.000 de ha., oferă un câmp foarte prielnic cercetărilor agricole experimentale.

Reținem cercetările lui Lysenko (Lamarck's), care, prin studiile făcute la cereale, a ajuns să scurteze perioada de vegetație (germinație), să le facă trecera prin așa zisul procedeu de irovizație.

Tot în Rusia s'a creat prin încrucișare grăuri rezistente la uscăciunea din stepa rusească, etc.

Pentru că adevărurile științifice descoperite să aibă o cât mai mare stabilitate, e nevoie ca cercetările să fie făcute pe un număr cât mai mare de exemplare. Turmele și căldurile cele mai mari de animale și pasări (urmare în pag. 4-a)

## CHESTIA ZILEI

### O bună safta

Un comunicat al Mareșalului U. R. S. S. înștiințează că în executarea prevederilor anexei la art. 10 din Convenția de Armistițiu din 12 Septembrie 1944, rublele și lei sovietici încetează de a mai circula dela data de 1 Octombrie 1944 — dată când nu se vor mai primi în plată aceste monede, rămânând ca monedă circulatorie numai leul românesc.

Exceptând traficanții de profesie și peacurii de totdeauna în ape turburi, nu e cetașcan în Țara aceasta, care să nu primească cu o vie și îndreptățită satisfacție dispozițiunea anunțată mai sus, care vine să arate, mai întâi o vădită și îmbucurătoare indulcire a raporturilor dintre Uniunea Sovietică și Guvernul Român, precum și să ridice moralul Țării prin ridicarea prestigiului acestui „leu”, care, așa... rebegit nume, în ultima vreme, rămâne totuși leul NOSTRU.

Salutând deci, în numele opiniei publice curate, acest sănătos început de apropiere și de sporire de încredere din partea marilor noștri Aliați, urăm și dorim Guvernului Majestății Sale alte asemenea succese, care — după cum arătam și într-un articol precedent — atârnă în deosebi de atitudinea noastră

Și cum poporul românesc nu și-a desmințit niciodată înțelepciunea, care a putut fi întunece tăuneori și numai scurtă vreme, — nu ne îndoim că evenimentul produs zilele acestor marhează o bună „safta”. Iar lui îi vor urma și altele.

CONST. N. SARRY

### Pentru copiii săraci

D. D. Voicu, primarul delegat al municipiului, în legătură cu deschiderea apropiată a școlilor a convocat pe reprezentanții autorităților locale și pe delegații partidelor politice pentruca, împreună, să avizeze asupra mijloacelor de redeschidere și funcționare a unor cantine pe lângă școli, pentru copiii săraci — așa cum au funcționat și în trecut.

## AMINTIRI

### Dezvoltarea pieții. Bursa de cereale. Proiecte pentru o nouă linie ferată în Dobrogea

II

de E. M. BRANCOVICI

Prin vara anului 1906, sunt avizat despre o vizită foarte interesantă și o misiune și mai interesantă: era vorba de sosirea dela Berlin a unui domn Baurat Hildebrand, (cum ar fi la noi un inginer inspector general, ca grad ierarhic), pe care urma să-l asist într-o călătorie de studii prin Dobrogea. Care era obiectul acestor studii, am aflat la sosirea d'lui Hildebrand și anume: proiectul unui traseu de cale ferată dela Nord la Sud și studierea posibilităților economice, atât sub raportul materialelor pentru construirea liniei cât și perspectivele de rentabilitate ale exploatarei viitoare. Am fost încântat de această propunere, care prezenta pentru mine un dublu interes: pe de o parte era o ocupație nouă și de mare interes, — la Constanța nemai având lucru mai de seamă de îndeplinit, — și pe de altă parte, ideea realizării unei astfel de linii ferate mă preocupase de mult, pe care până atunci o considerasem însă mai mult ca un vis de viitor mai îndepărtat. În scopul realizării acestei construcții, organele respective din Berlin obținuseră la București, (de la un guvern conservator) promisiunea de principiu a unei concesiuni. Intențiunea era: legătura la Nord cu linia Moldovei, printr'un pod peste Dunăre în regiunea Ghecerului, apoi spre Sud prin Medgidia la Caraomer și continuarea prin Bulgaria dealungul coastei Mării Negre, la Constantinopole, făcând astfel legătura directă pe uscat, cu Berlinul.

Programul nostru de lucru, ca și preparativele de drum, au fost repede puse la punct, pe atunci nu existau automobile, — în tot cazul aci, în Dobrogea, — și așa putea adăuga, nici șosele, căci ceea ce exista, erau mai mult drumuri de câmp și ca unu care vizitam din când în când pe clienții mai mari proprietari agricultori, întrebuițam în acest scop pe un bătrân birjar, care

cunoștea toate drumurile din Dobrogea și care avea trăsura bună și cai buni. Am angajat deci pe acest birjar cu plată bună, pentru acest lung turneu și cum aveam oarecari bagaje ce nu puteam încăpea în trăsura, am mai angajat pe un țaran neamj dela Alacapu cu căruța lui cu doi cai buni, care ne urma. Detaliu interesant: Alesesem un țaran neamj dobrogean, în vedere ca colegul Hildebrand să se poată înțelege direct în limba lor; ori, țaranul meu neamj vorbea un dialect atât de oribil, încât eu care stăpâneam bine limba germană clasică, nu mă puteam înțelege cu el decât pe românește, iar inginerul Hildebrand, deși mai obișnuit cu dialectele germane, nu fu dispus să se abată de a recurge la serviciile mele de interpret rămânând german.

Echipași de vânatoare, cu puști și tot dăchisul, dar și cu hărți, planșetă și busolă, am pornit de dimineață și nu mica fu mirarea birjarului nostru, când abia ne depărtasem de oraș cu vreo 20 kilmetri, i-am cerut să părăsească șoseaua și luând-o când pe drumuri de câmp, când peste câmp fără drumuri, când la dreapta, când la stânga, cu scurte popasuri în cari o porneam pe jos în toate direcțiile, conduceam noi pe birjar, — care își pierduse complet orientarea, — și-i spuneam dinainte localitățile la cari ajungeam; birjarul aluziv, ne-a cerut să i explicăm cum de găsim noi drumurile fără greș, când el nu mai știe unde se află? Explicația noastră cu harta și cu busola îl făcea să clatine neîncredător din cap, dar față de evidența faptelor trebuia să o accepte.

Baurat Hildebrand, om în puterea vârstei, era nu numai instruit, dar em umblat în lume și cu multă experiență; fusese în misiune în China în timpul revoltei boxerilor când refugiat la ambasada germană din Peking a luptat pentru apărarea ambasadei contra boxerilor atacatori, până a sosit ajutor; em volnic care ducea

(urmare în pag. 4 a)





## DEMISIA Primarului Constanței

DI. Col. N. Oprescu, primarul municipiului Constanța, care, din cauza sănătății d-sale se afla de mai multă vreme în concediu, a trimis o scrisoare d-lui D. Voicu, prim ajutor de primar, prin care îi face cunoscut că și-a înaintat demisia din postul ce ocupa, adresând în același timp colaboratorilor d-sale dela Primărie următoarea scrisoare, pe care o reproducem pentru frumusețea ei, rămânând a o comenta în numărul nostru viitor:



Iubiți Camarazi,

Evenimentele survenite au întrerupt brusc firul activității Primăriei sub directa conducere a mea.

Se încheie un capitol de activitate de aproape trei ani de zile, ca să se continue pe nesimțite sub conducerea unui camarad de al nostru, dl. avocat Dumitru Voicu.

Mă bucur și mă felicit că am isbit să-l las în locul meu, pentru că am certitudinea că sunt în asentimentul d-voastră, al tuturor.

Amintesc următoarea scenă:

În anul 1941 — toamna — 18 Noembrie, în sala de festivități a Primăriei, când a avut loc confirmarea mea de primar, cuvântul meu de prezentare a cuprins o promisiune, pe care am anunțat-o astfel: «Am fost trimis din ordin superior să fiu primar. Vă asigur de două calități, pe care mi le recunosc fără nicio rezervă: cinstea și munca. În ceea ce privește priceperea, rămâne ca timpul și rezultatele să-și spună cuvântul.

Azi, la despărțire — după trei ani de activitate — rămân convins că m-am ținut de promisiune: am fost cinstit și am muncit. Cât privește priceperea rămâne ca perspectiva timpului să mă califice.

Dar faptul rămâne despărțirea de oraș, de cetățeni și în deosebi de d-voastră.

Regret mult părăsirea orașului, de care m'am legat mult și pentru care m'am trudit să-l apăr și să-l fac frumos; mă despart greu de cetățenii Constanțeni, cari îmi deveniseră prieteni și pentru cari m'am luptat să le asigur în timpurile grele o existență ușoară; dar e momentul să spun că tot ce am făcut, tot ce am realizat, e meritul meu prin meritele d-voastră.

Ce aș fi putut eu face fără concursul, munca devotamentul și priceperea d-voastră? De sigur, nimic. Cel doi buni și distinși ajutoari de primar, d-nii avocați Voicu și Constantinescu, d-voastră toți șefii de servicii și d-voastră toți funcționarii, m-ați ajutat din toate puterile și cu o vădită bunăvoință, de am făcut treabă modestă și curată, într'un spirit de bună camaraderie. Sunt multe amintiri strânse în trei ani de zile, aci, în palatul Primăriei. Văd pe maestrul Lalia, stătuitorul meu, venind în birou cu modestia sa, care se caracterizează — cu gândul bun totdeauna de a împăca orice supărare, de a apăra pe cel căzut în greșală; pe micul dar mare funcționar d-l Filip (Gigel) cu brațul plin de acte și dosare, îl văd la «semnat» — albină harnică și strângătoare pentru instituția sa, exemplu de muncă și pricepere; d-l Dincă sobru și tacticos, calm aducea în biroul meu a calmie și odihnă. Dl. Munteanu casierul, cu vorbă molcomă și cu înfățișare de om bun; d-l Covacl, sănătosul Ghinea, bun la toate și căji alții.

N'am uitat pe d-na Petru, pentru că nu pot uita truda comună — pentru realizarea bibliotecii și o rog să continue să refacă biblioteca și mai mare și mai frumoasă.

Dar baclul Eremia? Bun și sentimental ca un copil. Ne

## Nou Inspector administrativ

În locul d-lui General N. Ștefănescu, care a cerut transferarea d-sale la Inspectoratul Ofiteniei, a fost numit inspector administrativ al regiunii noastre d. C. Tănăsescu, fost până acum prefect al județului Buzău.

## O serbare în onoarea armatei sovietice

Teatrul „Munca și Lumina» din localitate a organizat un spectacol de muzik-hall în onoarea Armatei Sovietice.

În afară de ofițerii superiori sovietici din garnizoana locală, au luat parte ofițeri superiori români și ofițeri și trupă din armata roșie și armata română.

Asistența a fost plăcut impresionată de programul artistic al acestei serbări.

Au colaborat la reușita d-ții: Gh. Gheorghiu, Gile Dumitru, Ican Leoride și Petre Dumitrescu în reușite sketchuri alături de d-nele Nelly Gheorghiu și Maria Sotir. Numere de atracție au constituit d-ra Florence Anton, duo Mănescu, Trio Zozdoc, Marina Nedelcu, Gigi Năstase, Vasile Bodroascu și quintetul de coarde executat de d-ții Mișu, Aurica, Lili, Harry și I. Hristodulo. Regis: d. N. Sever Cărpinișanu.

Acelaș program a fost prezentat a doua zi publicului constanțean.

leagă amintiri vechi și în afară de serviciu. Văd prin dânsul întreaga asistență, cantinele, colonii de vară. Le văd și îl văd.

Și la poarta amintirilor d-na Eșau, cerbera credincioasă! I-a plecat stăpânul (cum îi plăcea să-mi spună).

Nu v'am uitat pe nici unul din d-voastră, mai mic sau mai mare în grad, d-na Filip, d-nii Jencă Niculescu, Camară, d-na Camară, etc. etc. dar nu vă pot numi pe toți, sunteți mulți și toți buni.

Să ne închipuim că suntem cu toții adunați în sala de conferințe, așa cum obișnuim, vă văd pe toți la locurile d-voastră și la sfârșitul acestei ședințe — care este ședința ultimă — eu, emoționat — așa cum și sunt în clipa când vă scriu aceste rânduri, luându-mi bunul rămas — vă urez la toți numai bine, asigurându-vă că volu păstra o frumoasă amintire.

## Perspectivile traficului maritim și fluvial

Evenimentele din ultimele săptămâni deschid traficului maritim și fluvial perspective din cele mai interesante.

Traficul comercial pe Marea Neagră, care timp de 4 ani a cunoscut o stagnare aproape totală, va lua o nouă dezvoltare, odată cu reînnoirea relațiilor comerciale cu U. R. S. S. și cu țările mediteraneene. Curățirea insulelor Egee și a Greciei de resturile trupelor naziste va permite vaselor românești și străine să-și reia cursele regulate, făcând legătura între România și Turcia, Siria, Liban, Palestina, Egipt, ca să nu mai vorbim de țările europene.

Traficul comercial pe Dunărea de jos, devenit asemenea aproape inexistent în ultimii ani, sând se limita la transporturi militare, va putea cunoaște o nouă dezvoltare, ducând la reînnoirea marilor noastre porturi Brălla și Galați, care erau condamnate la inactivitate și ale căror instalații moderne rămăneau fără utilizare în urma îndrumării traficului către Germania.

### Evoluția traficului

Ce au însemnat acești ultimi ani pentru navigația comercială românească se poate înțelege din cifrele de mai jos, privitoare la traficul maritim de mărfuri și călători ale S. M. R.-ului.

Călători		Mărfuri	
Număr	Tone	Număr	Tone
1939	40	47.3	342.604
1940	41	15.102	228.802
1941	42 (10 L.)	2.194	237.206
1942	43 (10 Luni)	—	10.814

Rezultă deci că traficul de călători cu vasele S. M. R. a fost cu totul deslințat, iar cel de mărfuri a scăzut la mai puțin de 1/4 din ce era în 1939 | 1940.

În ce privește traficul fluvial acesta a înregistrat un oarecare spor în ultimii ani în sectorul transportului de călători datorită în special traficului militar. În schimb traficul de mărfuri și bagaje a scăzut după cum rezultă din cifrele de mai jos privitoare la situația F. N. R. ului:

Călători		Mărfuri		Bagaje	
Număr	Tone	Număr	Tone	Număr	Tone
1941	143	605.000	344.431	3.442	
1942	143	387.000	183.744	2.338	
1943	144	651.000	164.924	1.916	

### Pregătiri

Actualmente societățile de navigație, ca și societățile de asigurări de transporturi maritime și fluviale, fac pregătiri în vederea reluării operațiilor lor.

Desigur că principala problemă care se pune este aceea a situației parcului de vase fluviale și maritime.

Desființarea legăturilor răsiale aduce pe primul plan al preocupărilor problema restituirii vaselor și plutitoarelor expropriate. Rămâne de văzut cum și când se va face această restituire și, mai ales, cum se va proceda cu despăgubirea cuvenită pentru vasele intrate în patrimoniul C. N. R.-ului și pierdute în cursul războiului.

Pe de altă parte, se pune chestiunea completării parcului de vase, care a avut mult de suferit de pe urma operațiilor militare.

Până în momentul când va fi posibil să se comande sau să se achiziționeze vase din străinătate, șantierele navale din țară vor fi supra aglomerate cu comenzi și reparații. Dat fiind însă faptul că unele din acestea au fost avariate în cursul retragerii bandelor naziste, se pune chestiunea reparațiilor lor în funcțiune.

La Brălla și Galați birourile de transporturi și asigurări se reorganizează și angajează personal nou, deoarece în ultimii ani ele n'au mai lucrat aproape deloc.

Desigur că principala problemă care se pune este aceea a situației parcului de vase fluviale și maritime.

La Constanța încă nu se dau semne de viață. T. SEM.

**Vă rugăm** pereții și tavanele podurilor: astăzi implicăți propăgandă împotriva incendiilor.

Col. N. OPRESCU

21 Septembrie 1944





# PAGINA

## Administrației Județene și Comunale



### Biologia științifică și aplicată în Uniunea Republicilor Sovietice

(urmărire din pag. 1-a)

se află în colhozuri. În biologia animală terestru este de asemenea foarte valorabil cercetărilor.

Turmele de oi cuprind deseori peste 10.000 de capete.

Astfel s'a putut studia în Italia buclajul la rasa Kakol și s'a întreprins în România experimentarea artificială cu bune rezultate pe milioane de capete, cum nu s'a efectuat în alte celelalte state la un asemenea număr.

După revoluția din 1920 nesiguranta care a urmat, efectivul animalelor scăzuse foarte puțin de jumătate și în eforturi uriașe, în anul 1939 se refăcuse complet efectivul de animale și cantitativ și mai ales calitativ.

În ceea ce privește felul de activitate în zootehnie, deosebite cel din Rusia Sovietică de cel din Germania.

În Rusia Sovietică se lucrează pe efectivele de animale prin îmbunătățirea condițiilor de trai și mediu (șanșă, grajd etc.) (Lamarck) pe când în Germania lucrează pe indivizi (secție) izolare, plecându-se de la constatarea că unii se nasc înzestrați cu calități superioare decât alții. Indivizii cu calități erau înzestrați la reproducție pe scară întinsă.

După cum vom vedea în articol, specializarea în Rusia Sovietică ajunsese foarte departe. Un singur cercetător se ocupa numai de studiul unei glande: hipofiza, tiroidă, etc. Tot în Rusia Sovietică s'a ajuns ca, în cercetări pe epuri, să stabilească experimental sexul se poate schimba într-o proporție de 80 la 100 (Vera-Schroder 1940). Tot în Rusia s'au creat numeroase rase de porci în încrucișare.

Economia națională animală și vegetală în Rusia Sovietică a progresat în ultimii ani. În urma numărului mare de săvanți ruși (număr cu mii) și în urma uriașelor institute și

laboratoare înzestrate cu instrumentația necesară.

Săvanții ruși întretin legătura cu cercetătorii din alte țări (chiar autorul acestui articol a primit din Moscova în anul 1934 o lucrare asupra geneticii porcului). De bună seamă că schimbul de lucrări e foarte util și necesar între adevărații oameni de știință.

Dr. N. I. TEODOREANU

Laureat al Academiei de Agricultură din Franța

Oeria Palas 221X.944

— D. avocat Paul Dobrescu s'a mutat în blocul Weisi, str. Ștefan cel Mare ap. 8 et. II.

### Schimbări la Poliția locală

DI. Traian Antonescu, fost pe vremuri chestor al municipiului — calitate în care lasase numai frumoase amintiri — și care în ultimul timp conducea inspectoratul polițienesc din Brașov, a fost acuz în capul inspectoratului Dobrogei, care cuprinde județele Constanța, Tulcea, Covurlui și Brăila.

Un «om la locul lui!» Fie binevenit între noi.

DI. C. Marinescu, fost subinspector pe lângă poliția din Craiova, a fost numit Chestor al Municipiului Constanța.

Adresăm și d-sale același cuvânt de bună-venire.

### LIBRARI

#### Registre și imprimate

necesare Școlilor Primare, Comitetelor, Cooperativelor și Grădinilor de copii

le găsiți la vechea firmă Librăria și Tipografia «ALBANIA» Constanța și SUCURSALA Mihail Sotir, București, Calea Dorobanților 9.

Cereți Catalogul nostru

### Desvoltarea pieții. Bursa de cereale. Proiecte pentru o nouă linie ferată în Dobrogea

(urmărire din pag. 1-a)

la tăvăleală, minuțios în îndatoririle lui, dar totdeauna sensibil la toate bucuriile și mizeriile omenirii. La vremea prânzului poposisem într'un sat, unde am tras la cârciumă, iar Hildebrand îmi spuse cu aer grav că are la căruță un Rucksak cu cârnați uscați și brânză, iar eu l-am răspuns că să și-l jână pentru vre o întâmplare catastrofală, căci cu mine în Dobrogea nu va duce lipsă de nimica. După instrucțiunile mele, căruțașul aduse din căruță un coș mare din care am scos cele necesare pentru pus masa și apoi o culie cu icre tescuite, iar cârciumarul ne-a servit o litră de juică; amicul Hildebrand a făcut acum întâia oară cunoștință cu juica noastră națională, pe care a găsit-o excelentă. — Mai ales pe lângă icre negre, — după care am scos din coșul magic un superb curcan fript proaspăt în dimi-

neața acelei zile, la care cârciumarul ne-a servit un vin alb de masă, ușor dar gustos; masa s'a încheiat cu fructe și cafea turcească, după care am pornit îndată iar la drum. Nici unul, nici altul, nu eram fumători.

Programul îl întocmisem în așa fel, încât afară de o singură noapte petrecută la Mangalia, în condițiuni puțin satisfăcătoare, toate seriile și nopțile le petreceam la câte un mare proprietar rural, pe care aveam grija să-l previn din vreme telefonic prin primăriile respective; peste tot am găsit cea mai călduroasă primire și cea mai largă ospitalitate. — lucru ce l-a impus foarte mult inginerului german care venise cu credința că va da aci peste niște ținuturi inospitaliere, sărace și lipsite de orice confort; ceea ce l-a impus însă mai mult în această ordine de idei, a fost arta culinară românească. Astfel, când a făcut întâia oară cunoștință cu ochiurile românești cu unt proaspăt și mămăligă, a rămas extaziat de gustul lor și m'a întrebat că ce fel de ouă sunt astea, de ce fel de pasăre, de au un gust atât de minunat? Mămăliga ce gustase aci întâia oară, a găsit-o delicioasă și mi-a cerut explicații, mirându-se că în Germania asemenea lucruri minunate sunt necunoscute. După aceea s'a servit brânză de vacă cu smântână, din care s'a servit o farfurie bine umplută și care a consumat o cu delictu și bineînțeles și cu mămăligă, spunându-mi că de nu l-ar fi rușine, s'ar mai servi odată; am tălmăcit aceasta amfitrionilor noștri, cari au făcut mare haz și l-au îmblat din toată inima; urmau apoi fripturile și murăturile de rigoare, etc. Ingerul Hildebrand a scos carnetul său, rugându-mă să-i notez acolo numirile acestor bucate și adăugă apoi întrebarea dacă le poate comanda și la București la Hotel Boulevard (pe atunci cel mai bun hotel); l-am răspuns că de comandat le poate comanda, dar mi-e teamă că nu vor avea același gust, neavând acolo materialul absolut proaspăt ca aci și că în prospețimea aceasta stă tot farmecul.

Baurat Hildebrand se minuna de bogăția recoltelor ce stăteau masive pe tot întinsul câmpiilor (fusese în anul acela mare belșug) și uitându-se împrejur îmi spuse: nu zăresc nici un sat la orizont și mă întreb, cine muncește toate holdele acestea, când satele sunt atât de rare? l-am răspuns: da, populația este rară, dar cu atât mai harnică! Într-o Duminică am dat în-

tr'un sat mare și bogat, cura românească, (nu mai jân miste care anume), peste o horă mare; colegul meu german a admirat mult această horă și mi-a ziceam: de ce și-e frică tot nu scapi; va veni și la noi).

Cutrerarea noastră s'a terminat cu bine și pe vreme frumoasă. (În Dobrogea din păcate nu prea plouă vara); am adunat tot materialul informativ trebuincios scopului urmărit, căci nu era vorba de elaborarea unui proiect de construire a liniei ferate, ci numai de o recunoaștere a terenului și a condițiilor economice ale regiunii. Concluziile erau favorabile, dar realizarea a reclamat timp și până ce cei interesați au revenit cu propunerile lor la București în vederea unei concesiuni, aci se schimbă guvernul și primul ministru Dimitrie Sturdza era adversar hotărât oricărui concesiionar; el a răspuns negociatorilor textual: «Dacă linia aceasta ferată este interesantă și convenabilă pentru Dvs. ea este tot astfel și pentru noi și Statul o va construi îndată ce împrejurările i-o vor îngădui».

Totuși osteneala noastră, — de altfel destul de agreabilă, nu a rămas fără rezultate satisfăcătoare, căci ea a trezit convingerea guvernelor cari s'au succedat, că o cale ferată dealungul Dobrogei se impune imperios pentru dezvoltarea economică a acestei provincii, care nu putea fi constrânsă la infinit a rămâne numai cu aceea scurtă linie deacurmezișul provinciei, în porțiunea ei cea mai îngustă, Cernavoda-Constanța. S'a întâmplat însă că la concepția primului proiect prezidat ca Ministru al lucrărilor publice și comunicațiilor, Ionăș Grădișteanu, la care a prevalat în alegerea traseului ideea de a se da acestui linii ferate un pronunțat caracter de agrement pentru vilegiaturistii litoralului Mării, sacrificând aproape complet interesul economic al provinciei într'adevăr, traseul fixat și apoi elaborat, pornea dela Tulcea prin Babadag și apoi mai spre Sud cotea spre malul Mării pentru a merge dealungul coastei la Constanța, iar de aci urma să la drumul tot pe lângă coastă până la Mangalia. Schimbându-se guvernul, am reușit, — susținut chiar de Direcțiunea C. F. R. — să se decreteze modificarea traseului în felul existent și



# Declarațiile făcute de M. S. REGELE reprezentanților presei străine

Majestatea Sa Regele primind în ziua de 25 Septembrie pe reprezentanții presei străine, a binevoit a face următoarele declarațiuni:

— *Majestatea Voastră binevoește să ne arate care este părerea Sa cu privire la victoria economică imediată a României și cu privire la nevoile ei?*

— Nevoile imediate ale României se referă, în primul rând, la sfârșirea de război: succesul armatei noastre în lupta comună va depinde direct de cantitatea și calitatea echipamentului ei. Avem deosebită nevoie de medicamente pentru a îngriji cum trebuie de răniții noștri.

— *Ar putea Majestatea Voastră să ne spună cum socotește că se poate menține cât mai bine pacea?*

— Cred că mijlocul cel mai bun pentru a se asigura pacea constă din prietenia dintre cei trei membrii principali ai Națiunilor Unite. Această alianță va garanta pacea și securitatea lumii întregi, dezvoltarea nestingherită a tuturor popoarelor, refacerea economică generală și progresul în viitor.

*D-nii Alfred Cholerton dela „Daily Telegraph” și Sam Brewer dela „Chicago Tribune” vor să știe care sunt liniile generale pe care se va redresa România și va reface distrugerile de război și în ce fel poate fi prevăzută poziția generală a României în Europa viitoare.*

— Aceasta este pentru România nu numai o problemă de refacere, dar și o problemă de dezvoltare economică cu scopul de a se asigura standardul de viață pentru toate clasele sociale. Numai o organizație economică internațională poate contribui cu succes la realizarea acestor țeluri.

Aceia este motivul pentru care opinia publică din România urmărește cu un deosebit interes discuțiile dintre națiunile Unite cu privire la un plan monetar internațional, la schimburile de capital și la politica de investiții.

— *„Nu a fost foarte greu pentru Majestatea Voastră să răstoarne pe mareșalul Antonescu când „Conducătorul” era stăpân pe situație și Bucureștiul înfășurat de agenții ai Gestapo-ului și ai formațiilor S.S.?”*

— Înălțurarea regimului Antonescu a fost desigur o sarcină foarte grea. Toate calculele pe care le făcusem duceau în mod inevitabil la concluzia că germanii erau cu mult superiori ca număr forțelor române din interiorul țării. În același timp agenții Gestapo-ului și ai formațiilor S.S. observau cu toată atenția acțiunile noastre.

Dacă s'ar fi ținut seama numai de forța materială, perspectiva era cu adevărat întunecată, — aproape că nu aveam șanse de succes. Cu toate acestea, nu ne-am lăsat descurajați. Știam că voința poporului Meu era să-și redobândească libertatea și știam deosebită nevoie de forță morală spri-

jinea hotărârea lui. Aveam convingerea că era nevoie numai de o scântie pentru a elibera această forță morală.

Aceasta, în câteva cuvinte, este istoria evenimentelor dela 23 August. Aceste înfăptuiri au dovedit încă odată superioritatea forțelor morale asupra celor materiale. Dacă M'asfi fi lăsat convins numai de calculele bazate pe raportul de forțe militare, acțiunile dela 23 August din România nu ar fi putut niciodată să se producă.

— *„A plănuit oare Majestatea Voastră încă înainte de 23 August să scape România de Mareșalul Antonescu? Dacă da, ce anume s'a produs pentru a împiedica pe Majestatea Voastră dela realizarea acestor planuri?”*

— După cum am spus colegilor D-voastră — răspunde Suveranul — aveam de gând să rupem lanțurile ce legau România de Germania încă cu mult înainte de 23 August. În cursul lunii iunie am prezentat celor trei principale puteri un plan amănunțit în acest sens.

Pe vremea aceea, forțele române și germane erau atât de disproportionale încât nu era posibilă nici o acțiune fără un ajutor militar în interiorul țării.

Între timp, continua pregătirea noilor contingente de recruți. Către 23 August, această instrucție făcuse oarecari progrese. În consecință, am profitat de primul moment favorabil pentru a trece la acțiune, renunțând la un ajutor militar în interiorul țării.

Este evident că ofensiva armatei ruse, care a imobilizat considerabile forțe germane în Moldova și Basarabia, a constituit o condiție esențială a succesului acestei acțiuni.

— *„Care sunt părerile Majestații Voastre cu privire la căile cele mai eficace pentru a realiza o colaborare deplină și leală între România și Națiunile Unite?”*

— Lupta pe care armata română o duce alături de armata rusă împotriva inamicului comun, constituie cel mai bun punct de plecare pentru colaborarea dintre România și Națiunile Unite.

*D-nii Hubert Pictet și Yves Frank dela „Journal de Geneve” vor să știe care sunt prerogativele regale în noul stat democratic al României.*

— Prerogativele regale — răspunde M. S. Regele Mihai — sunt definite de constituțiile din 1866 și 1923, cari au fost repuse în vigoare de către noul guvern. În ceea ce privește viitorul pot să declar că Monarhia nu se va abate niciodată dela principiile constituționale și democratice.

— *„Care a fost rolul special al M. Voastre în pregătirea evenimentelor dela 23 August?”*

— La 23 August am socotit că sosise momentul cel mai

potrivit pentru a termina un regim dictatorial ce nu corespundea ni lădată dorințele poporului Meu. Bineînțeles că Mă hotărâsem cu mult mai înainte să fac acest lucru.

Evenimentele dela 23 August au fost doar culminarea sforțărilor Mele de a coordona planurile pregătite de multă vreme de către conducătorii noștri politici militari cu dorințele Națiunilor Unite.

*La ce se așteaptă M. S. Regele Mihai dela aliați cu privire la ulitorul României. Suveranul răspunde:*

— România este cu adevărat fericită că și-a redobândit locul ei printre Națiunile aliate ce luptă pentru libertate.

Poporul britanic merită toată recunoștința lumii pentru uriașa sa contribuție la apărarea libertății.

Poporul român a admirat întotdeauna curajul și dărzenia națiunii britanice, arătate în special în zilele întunecate și tragice dela Dunkerque.

*D. Derek Patmore, corespondent al ziarului „Daily Mail”, întreabă:*

— *Ar putea Majestatea Voastră să dea un scurt mesaj pentru poporul britanic, dat fiindcă îndrăzneț să lăuda de statul a câștigat admirația întregii națiuni britanice?*

Suveranul satisface imediat dorința ziaristului englez, spunând:

— România este cu adevărat fericită că și-a redobândit locul ei printre Națiunile aliate ce luptă pentru libertate.

Poporul britanic merită toată recunoștința lumii pentru uriașa sa contribuție la apărarea libertății.

Poporul român a admirat întotdeauna curajul și dărzenia națiunii britanice, arătate în special în zilele întunecate și tragice dela Dunkerque.

*D. Patmore adresează apoi o a doua întrebare:*

— *„Poate Majestatea Voastră să ne dea amănunte asupra posibilităților României, față bogată în alimente, de a contribui, împreună cu Națiunile Unite, la ajutorarea țărilor înfometate din Europa?”*

— România este gata să contribuie în măsura posibilităților ei la ajutorarea popoarelor înfometate. Dar în primul rând, noi trebuie să aprovizionăm armata rusă alături de care luptăm împotriva inamicului comun.

— *Binevoește Majestatea Voastră să ne spună care sunt planurile pentru a se rezolva problemele foarte dificile ale României în domeniul adăpostirii și al alimentării, probleme cărora trebuie să li se facă față în preajma iernii?*

— Aceasta este una dintre problemele cele mai grele ce se pun guvernului, — răspunde M. S. Regele. Ea este studiată în prezent ținându-se seama

de necesitatea de a se ajuta populația ce a rămas fără locuințe în urma bombardamentelor. Nici un sacrificiu nu va fi prea mare pentru a se asigura acest ajutor.

*D. G. Davis, dela „Gazette de Lausanne”, întreabă pe Suveran cum vede El relațiile viitoare dintre România și Elveția din punct de vedere economic, politic și cultural.*

— Poporul român — răspunde M. S. Regele — nutrește un viu interes pentru demorația elvețiană și pentru înfăptuirile ei atât pe tărâmul politic cât și pe cel economic. Sunt sigur că relațiile dintre România și Elveția vor cunoaște după război o mare dezvoltare.

*La întrebarea următoare: „Ce crede Majestatea Voastră despre rolul jucat de Crucea Roșie Internațională din România?”, Suveranul răspunde:*

— Ca peste tot, Crucea Roșie internațională și a dezvoltat și în România, în cursul acestui război, acțiunile ei binefăcătoare. Colaborarea din tre organele Crucii Roșii internaționale și autoritățile românești a fost întotdeauna caracterizată prin spiritul cel mai amical.

— *Cum privește Majestatea Voastră situația politică internă a României într'un viitor apropiat?*

— Privesc situația politică internă a României cu încredere, — răspunde M. S. Regele Mihai. Guvernul actual este sprijinit de patru partide politice a căror înțelegere cred că constituie o garanție pentru dezvoltarea normală a instituțiilor democratice ale țării.

*D. Liviu Nasta, corespondent al agenției „Britanova”, întreabă cum privește Suveranul României situația țărilor Sale în organizația viitoare a lumii.*

— România — este răspunsul Suveranului — nu cere decât securitate pentru a se putea desvolta în mod liber atât din punct de vedere economic cât și din punct de vedere spiritual și pentru ca poporul român să poată aduce astfel contribuția sa la civilizație.

— *Crede Majestatea Voastră că a 15-a armată aeriană nord americană a fost un factor important în desfășurarea războiului și se va dovedi ca un factor deosebit de semnificativ în obținerea victoriei finale în Europa?*

— Da. Sunt convins că rolul jucat de aviația nordamericană a fost de cea mai mare importanță întru câștigarea războiului.

*Nu socotiți pe cel încartiruiți la voi ca mosafiri nepoftiți. Ei și-au lăsat ce au mai de preț din cauza războiului ca să-și apere viața. Oricând puteți fi în situația lor.*

## Mica Publicitate

PROFESOR SECUNDA  
prepară corigențe latine, la  
ceză, curs inferior, super  
baccalaureat. Prețuri foarte  
avantajoase.  
Adresați-vă în str. Bol  
neanu 37.

SUVAROV IOAN din C  
stanța str. Colonei Grigorie  
No. 6 pierzând buletinul popula  
ției eliberat din Constanța  
livretul de armată Cercul  
recrutare Covurului ordin  
mobilizare pentru lucru, au  
rizația de intrare în port  
declară nule.

VASILICHIA A. SARRY  
Constanța Bd. I. G. Duca No  
pierzând buletinul popula  
eliberat din Constanța îl  
clar nul.

ELENA HĂHAIANU  
Constanța str. Eternității  
16 pierzând buletinul bl  
lui Populației eliberat din C  
stanța îl declar nul

ATANASIU MIHAI din C  
stanța str. Grozești No.  
pierzând buletinul popula  
eliberat de biroul Co sta  
il declar nul.

VALERIU VINEȘ din C  
stanța, str. Mihail Colciu  
66, pierzând buletinul popu  
ției eliberat de biroul C  
stanța, îl declară nul.

Dispărând în ziua de 1 S  
tembrie, iana  
ȘTEFAN DUȘA în etate de  
ani. de meserie șofer, co  
1942, regim. 38 inf., cu  
nalmentele: bălănel, gras,  
doi dinți de metal alb în  
xitarul superior, orice perso  
ar ști de urma lui e rugată  
înștiințeze familia în Bul  
Regina Maria No. 214.

ZLOTEA MIRCEA din C  
stanța, Căminul Ucenicilor, pi  
zând autorizația de intrare  
port, o declar nulă,

De închiriat nemobil  
sau mobil  
1-2 sau 3 apartamente în  
Traian 41, în fața gării.  
A se adresa în Constan  
la d. avocat Bădescu str. A  
xandri 2 sau în București  
d. avocat Goruneanu E  
Take Ionescu 43 Telefon 250

De vânzare un Tract  
Fordson  
perfectă stare de funcțion  
10 boi de jug, 2 vaci cu lap  
4 cai, 6 mânzați.  
A se adresa d-lui Gh. Bro  
scă, Cobadin. Telefon 26  
Constanța str. Bogdan Vo  
55. Telefon 1219.

CĂINE de VÂNĂTOARE  
vârsta de 6 luni, alb cu ur  
chile negre, răspunzând la  
mele de „ROL”, pierzându  
persoana care-l va aduce  
domiciliul păgubașului Ion  
raman str. Dobrogei No.  
va primi o bună recompens

Colți podurile caselor  
orice fel de materia  
inflamabile.